

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/164/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111204079
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2012:8111204079.2

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov samosudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobcu: ESSOX SK s.r.o., Cesta na Senec 2/A, Bratislava, IČO: 35978881, zast. advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkáč, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Ružinovská č. 42, IČO: 36 862 169, proti žalovanej: C. T., L.. XX.X.XXXX, B. X, E. L. P., o zaplatenie 1.038,05 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 914,79 eur, spolu s 8,5 % úrokom z omeškania ročne, zo sumy 914,79 eur od 18.9.2008 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia,

v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a,

náhradu trov konania žalobcovi nepriznáva.

o d ō v o d n e n i e :

Žalobou, podanou na tunajšom súde dňa 17.2.2011, sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia 1038,05 eur, spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania.

Návrh odôvodnil uzatvorením spotrebiteľskej zmluvy o úvere dňa 8.10.2007 č. XXXXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 995,82 eur, ktorý sa zaviazala žalovaná splácať v 48 mesačných splátkach po 31,40 eur mesačne, splatných k 15 dňu toho ktorého mesiaca. Dňa 8.9.2008 sa stal splatným celý dlh žalovanej vo výške 1.087,40 eur, ktorý vznikol z titulu čerpania peňažných prostriedkov, spôsobom špecifikovaným v pripojených listinných dôkazoch a uplatnil si aj nárok na úroky z omeškania, zmluvné pokuty, poplatok za upomienku, poplatok za odstúpenie od zmluvy.

Žalovaná sa k návrhu žalobcu a k návrhu pripojeným listinným dôkazom na výzvu súdu spolu s procesným poučením podľa ust. § § 114 ods.1 a nasl., § 120 ods.4 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), po ich doručení súdom dňa 26.9.2011, v súdom určenej lehote písomne nevyjadřila.

U žalovanej doručenie predvolania na pojednávanie nebolo vykázané, zásielka sa vrátila s poznámkou poštového doručovateľa, že adresát si ju v odbernej lehote neprevzal. Súd postupoval podľa ust. § 46 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku podľa ktorého, ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa zdržuje v mieste doručenia, doručí sa inej dospeléj osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná obstarat' odovzdanie písomnosti. Ak nemožno ani takto doručiť, uloží sa písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom vyzve, aby si písomnosť vyzdvihol. Písomnosť sa považuje za doručenú dňom, keď bola súdu vrátená i keď sa adresát o tom nedozvedel. V danom prípade mal súd preukázanú skutočnosť, že sa žalovní

sa zdržiavajú na označenej adrese na základe vykonaného šetrenia Obvodného oddelenia PZ SR. Pri doručovaní predvolania na pojednávanie sa zásielka súdu vrátila dňa 1.12.2011 a týmto dňom ju súd považoval za doručenú. Na základe uvedeného v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalovanej.

Súd vykonal vo veci dokazovanie listinnými dôkazmi, a to výpisom z obchodného registra, sadzobníkom poplatkov, odstúpením od zmluvy zo dňa 2.9.2008, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 9.10.2007, vyjadrením žalobcu k úrokom z omeškania, špecifikáciou nároku, oznámením o akceptácii žiadosti o úver zo dňa 8.10.2007, výpisom z účtu, upomienkou č. 2 zo dňa 30.6.2007, upomienkou zo dňa 31.7.2008, a Všeobecnými podmienkami spoločnosti zistiť nasledovný skutkový stav:

Dňa 8.10.2007 žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 30.000,- Sk.

Žalovaná sa predmetný úver zaviazala splácať mesačnými splátkami vo výške 946,- Sk splatnými vždy k 15. dňu kalendárneho mesiaca. Obsahom zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru bolo uvedenie aj súčtu mesačných splátok vo výške 45.408,- Sk, cena úveru vo výške 15.408,- Sk ako aj ročná percentuálna miera nákladov vo výške 24,42 %.

Podaním zo dňa 2.9.2008 žalobca od predmetnej úverovej zmluvy odstúpil z dôvodu omeškania žalovanej so splácaním úveru a zároveň túto vyzval na uhradenie dlžnej čiastky vo výške 32.759,31,- Sk pozostávajúcej zo sumy 4.478,76,-Sk, t. j. z dlžných mesačných splátok úveru ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy vrátane úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty, vo výške 25.709,59,-Sk, t. j. z úverovej istiny splatnej ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy, poplatok za odstúpenie od zmluvy 2.570,96,-Sk.

Uvedené odstúpenie od zmluvy žalobca doručoval žalovanej, ktorá odstúpenie od zmluvy prevzala dňa 8.9.2008.

Žalovaná mala uhradiť celkovo 48 mesačných splátok, avšak uhradila iba časť dlhu vo výške a to spolu vo výške 219,81 eur a po odstúpení od zmluvy dňa 4.12.2008 sumu 31.41 eur a dňa 26.11.2011 sumu 31,40 eur.

Zmluva bola spracovaná ako tzv. typová zmluva, v jej predtlačí sa uvádza, že klient súhlasí aj s obchodnými podmienkami a sadzobníkom.

Podľa obchodných podmienok čl. VI. 2 žalobca je oprávnený odstúpiť od zmluvy a požadovať splatenie dlžnej sumy v lehote 5 dní od účinnosti odstúpenia, ak je klient v omeškaní s úhradou mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 30 dní.

Podľa čl. VI. 3 okamžitá splatnosť záväzku nastáva, ak sa klient dostane do omeškania s úhradou troch mesačných splátok a to dňom nasledujúcim po splatnosti najneskôr splatnej dlžnej splátky.

Čl. VI. 7. obsahuje dôsledky porušenia platobných povinností. Podľa neho omeškanie s plnením peňažných záväzkov klienta má za následok vznik práva spoločnosti na dohodnutý úrok u omeškania vo výške 0,1% denne za každý aj začatý deň omeškania a zmluvnú pokutu vo výške 10% z každej mesačnej splátky, z ktorej úhradou je klient v omeškaní. Akékoľvek výdavky spoločnosti spojené s vymáhaním pohľadávky znáša klient a ich výška môže byť v sadzobníku určená paušálne, bez jej určenia je klient povinný hradiť skutočne vynaložené náklady spoločnosti. Zmluvná pokuta je splatná najneskôr 5 dní odo dňa doručenia písomnej výzvy na jej úhradu klientovi. Dohoda o zmluvnej pokute obsiahnutá v OP nevyklučuje možnosť uplatnenia práva na náhradu škody, ktorá vznikne spoločnosti v plnej výške.

Podľa čl. VI bodu 2,3 žalobca bol oprávnený písomne doručeným listom odstúpiť od zmluvy alebo UR zmluvy, pozastaviť ďalšie čerpanie úveru a požadovať splatenie dlžnej čiastky v lehote 5 dní odo dňa účinnosti odstúpenia od predmetnej zmluvy najmä v prípade, že klient je v omeškaní s úhradou mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 30 dní, alebo je klient v omeškaní s úhradou mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, alebo je v omeškaní s úhradou dvoch splátok alebo porušil niektorú z povinností vyplývajúcu zo zmluvy, alebo zo zmlúv, ktorých predmetom je zabezpečenie plnenia záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy, klient uvedie v žiadosti nepravdivé údaje, bolo začaté konkurzné, reštrukturalizačné alebo exekučné konanie na majetok klienta, klient si zriadil trvalý pobyt mimo územia Slovenskej republiky, klient nezabezpečí na žiadosť spoločnosti ďalšie doplňujúce zabezpečenie splnenia záväzkov vyplývajúcich z príslušných zmlúv spôsobom a v termíne určeným spoločnosťou v zmysle článku II ods. 5 OP. Ak sa klient dostane do omeškania s úhradou troch mesačných splátok stávajú sa splatnými všetky záväzky klienta voči spoločnosti vyplývajúce zo zmluvy a to dňom nasledujúcim po splatnosti najneskôr splatnej dlžnej mesačnej splátky.

Žalovaná suma predstavovala podľa žaloby nasledujúce položky 124,20 eur - dlžné splátky do účinnosti odstúpenia od zmluvy, 9,42 eur zmluvné pokuty za omeškanie sa s úhradou mesačnej splátky, 8,40 eur úroky z omeškania naúčtované ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy, 853,40 eur nesplatená časť istiny splatná ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy, 6,64 eur poplatok za upomienku, 85,34 eur poplatok za odstúpenie od zmluvy.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu. A to napriek tomu, že zmluva bola uzavretá 8.10.2007 teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v znení jeho novely - zákona č. 150/2004 Z.z., ktorý v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplatnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa názoru súdu je potrebné aplikovať zákon o ochrane spotrebiteľa -zákon č. 250/2007 Z.z. účinný od 1.7.2007 a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3 cit. Zákona.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi ako tzv. typová zmluva je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení už citovaného zákona č. 150/2004 Z.z. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 citovaného zákona neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Súd sa zaoberal aj výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý za 48 mesiacov sumu predstavoval sumu 15.408,-Sk (z úveru 30.000,- Sk), čo je 12,84 % ročne.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov v novembri 2007 predstavoval úrok 13,84% p.a. dohodnutý úrok medzi účastníkmi v danom prípade nepresiahol bežný úrok poskytovaný bankami.

Preto súd vyhovel žalobe v časti podľa prepočtu, že žalovaná mala vrátiť žalobcovi 45.408,-Sk čo pri prepočte konverzným kurzom predstavuje 1.507,26 eur. Žalovaná uhradila 219,81 eur do odstúpenia od zmluvy a žalobca požadoval na dlžných splátkach do účinnosti odstúpenia od zmluvy sumu 124,20 eur a 853,40 eur titulom nesplatenej istiny splatnej ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy čo po odčítaní dvoch zaplatených splátok po odstúpení od zmluvy (bez odpočítanej provízie agentúre Intrum Justitia Slovakia s.r.o.z dôvodov nižšie uvedených) žalovanou 31,40 eur x 2 = 62,81 eur predstavuje sumu 124,20 + 853,40 eur - 62,81 sumu 914,79 eur.

Avšak zvyšok uplatnenej pohľadávky je nutné považovať za neopodstatnený. Tunajší súd v rozhodnutí č.k. 11C 71/2010-49 zo dňa 29.10.2010 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co 3/2011 zo dňa 28.9.2011 už vyslovil za neprijateľnú zmluvnú podmienku článku I. bodu 5. zmluvy a čl. VI. dobu 7. zmluvy dohodnutú zmluvnú pokutu 10% z každej omeškanej splátky a úroky z omeškania 0,1% denne a preto absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení aktuálnom ku dňu uzavretia zmluvy (minimálne pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka). S tým, že ide o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. Úrok z omeškania 0,1% denne je navyše v rozpore s právnymi predpismi, keďže pri občianskoprávných vzťahoch (ktorým je aj vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy) možno dohodnúť úroky z omeškania len v súlade s vládnym nariadením SR č. 87/1995 Z.z.

Aj v danom prípade požadoval žalobca za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody, ale dokonca aj poplatky za upomienku a za odstúpenie od zmluvy. Ak spotrebiteľ sa omešká s viacerými splátkami, zmluvná pokuta môže dosiahnuť výšku celej splátky. Taktiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa aj ustanovenie, podľa ktorého má spotrebiteľ znášať akékoľvek výdavky žalobcu spojené s vymáhaním pohľadávky, ktoré dokonca môžu byť paušalizované, čo je jednoznačne v neprospech spotrebiteľa. Je neprimerané, ak je ustanovený aj tzv. poplatok za odstúpenie od zmluvy. Odstúpenie od zmluvy je právom, ktoré ak sa využije, nemôže byť „potrestané“ nejakým poplatkom.

Týchto dôvodov súd v časti žalobu zamietol.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Pokiaľ zákonodarca s účinnosťou od 15.1.2009 novelizoval ust. § 369 ods. 1 Obč. zákonníka tak, že v prípade záväzkov vzniknutých zo spotrebiteľských zmlúv možno úroky z omeškania dohodnúť najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva, reagoval tak na úpravu ochrany spotrebiteľa, vyplývajúcu z predpisov Európskej únie, aproximovanú do slovenského právneho poriadku už skôr, v rámci ochrany spotrebiteľa v Obč. zákonníku (§ 52 a nasl.) a zákonom o spotrebiteľskom úvere, aby

odstránil prípadné pochybnosti. Vychádzajúc však z právnej úpravy ochrany spotrebiteľa, platnej v čase účinnosti zmluvy, na základe ust. § 54 ods. 1 Obč. zákonníka, ktoré sa vzťahuje aj na zmluvy, majúce charakter absolútnych obchodov, aj do 15.1.2009 bolo potrebné na spotrebiteľskú zmluvu aplikovať ust. § 517 ods. 2 Obč. zákonníka, keďže táto úprava bola pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Vzhľadom na uplatnený úrok z omeškania vo výške 0,1 % denne od 18.9.2008 do zaplatenia, ktorý prevyšuje jeho najvyššiu zákonom prípustnú výšku, súd žalobcovi priznal zákonný úrok z omeškania určený v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. účinného do 31.12.2008 vo výške 8,5 % ročne zo sumy 914,79 eur od 18.9.2008 do zaplatenia, a v prevyšujúcej časti žalobu aj v uplatnenom úroku z omeškania zamietol.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a žalobcovi, ktorý bol úspešný iba čiastočne, bola priznaná pomerná náhrada trov konania.

Nárok žalobcu uplatnený žalobou vrátane príslušenstva ku dňu rozhodnutia súdu predstavuje sumu 2.243,43 eur a súdom priznaný nárok vrátane príslušenstva sumu 1.175,54 eur.

Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca bol úspešný v časti o zaplatenie 1.175,54 eur, čo predstavuje 52,47 % z hodnoty predmetu sporu a neúspešný v rozsahu 47,53 % z hodnoty predmetu sporu, preto, preto súd nepriznal žalobcovi náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.